

KÁPOLNAPUSZTA - GÁNT

Random

Készítette: Szabó Zsófia Blanka, Hézl Fanni, Ekler Marcell

Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium

GÁNT

- Gánt egy német nemzetiségi kisközség a Vértesi Tájvédelmi Körzet területén. 1926-ban megnyílt a bauxitbánya jó kereseti lehetőséget teremtve az itt élők számára. 1939-ben a bányát hadiüzemmé nyilvánították. Gánt frontvonalba került, 1944. december 26-án orosz katonák jöttek a faluba. A németek a Móri-árokban szállásolták el magukat. Gánt lakosságát Vértessacsára és Válra telepítették. Lakhelyükre tíz héttel később térhetek vissza. 1946. május 18-án Gántról több mint 900 lakost lovaskocsikkal szállítottak az acsai vasútállomásra. Marhavagonokban utaztak 10 napon keresztül, majd május 28-án megérkeztek Eschwegebe, ahol elszállásolták őket. A kitelepítettek helyére Tápióbicskéről, Mórról és Bakonysárkányról jöttek telepések.*

- *Nagy múlttra tekint vissza az 2015-ben lett 100 éves Vértess Vendéglő, amit immáron 4 generáció óta a Zimmermann-család üzemeltet.*

KÁPOLNAPUSZTA

Gánttól északra, a Vértes hegység erdeiben fekszik Kápolnapuszta. 1930-ban a falu létszáma 62 fő volt, többségében sváb nemzetiségű lakosokkal. A második világháború vége fele, már csupán a túlélésért, az élelemért, a puszta létért is kemény küzdelmek folytak a civil lakosság körében is.

- *1944 ősztől kezdve Kápolnapuszta környékén rendszeresen orosz partizánok jelentek meg élelmet szerezni, és vérfürdővel fenyegettek, ha a lakosok elárulják őket. Az itt élők 1944 karácsonyáig hallgattak, majd feljelentést tettek a csendőrségen, akik német páncélozott járművel mentek a faluba, ahol tűzharc alakult ki*

- *Az egyik partizánt sikerült elfogni, aki azonban a Mór felé vezető úton el tudott menekülni.*
- *A visszaemlékezők szerint ő tért vissza a 2. ukrán front felderítő zászlóaljával 1945. március 16-án. Megtorlásképpen minden férfit betereltek a házak pincéjébe és kivégezték őket.*
- *A túlélők Pusztavámra, vagy Gántra költöztek, bár 4-5 család még ugyan maradt itt, de az 50-es években ők is elköltöztek.*

- *Az áldozatokat később a falu temetőjében temették el, ahol 1993-ban emlékművet is állítottak emlékükre.*

- *Akik a borzalmakat túléltek, már nem kíváncsoztak vissza, így a falu feledésbe is merült, egészen 1979-ig. Ekkor a “Másfélmillió Lépés Magyarországon” felvételei során Rockenbauer Pál és csapata interjút készített Kápolnapusztá egyetlen, és egyben utolsó lakójával, Farkas Lászlóval.*

- *Az interjú után egy évvel (1980) Farkas László meghalt, a házát ledőzerolták, ezzel pedig a falu hivatalosan is kihalt. Az utolsó megmaradt ház is lassan a földdel válik egyenlővé. Egyedül a temető lakói és a túlélők őrzik a falu borzalmas emlékeit.*

Vörösmarty Turistaház maradványai

Gánt-Kápolnapuszta

1945

2018

FORRÁSOK

- <https://www.youtube.com/watch?v=3hl0w4bQREw>
- <https://vimeo.com/117035984>
- <http://www.fentrol.hu/hu/legifoto/38121>
- http://amirolatortenelem.blog.hu/2014/09/01/kapolnapuszt_a_verben_furdott_falu